

KPA som klimapolitisk virkemiddel

Nils Henningstad – Avdelingsleder byggesak

You

Hvilken kommune i Norge har de beste klimabestemmelsene i sin kommuneplan?

ChatGPT

Flere norske kommuner har sterke klimabestemmelser i sine kommuneplaner, og det kan være subjektivt å kåre én kommune som har de absolutt beste bestemmelsene. Imidlertid er det flere kommuner som har blitt anerkjent for sin innsats og ambisiøse tiltak når det gjelder klima.

Oslo kommune har for eksempel blitt rost for sin omfattende klimaplan og ambisiøse målsetninger for å redusere klimagassutslippene. De har planer om å bli en utslippsfri by innen 2030, med tiltak som å redusere biltrafikken, øke bruk av kollektivtransport, bygge flere sykkelveier og satsing på fornybar energi.

Bergen kommune har også tatt flere initiativer for å redusere klimaavtrykket. Deres klimaplan fokuserer på å kutte klimagassutslippene, fremme bærekraftig arealbruk og utvikle grønne områder.

Trondheim kommune har vært fremtredende når det gjelder å implementere tiltak for å redusere klimaavtrykket. De har investert i elbilinfrastruktur, fremmet sykling som transportmiddel og har mål om å være en karbonnøytral by innen 2030.

Tromsø kommune har også tatt initiativer for å bli en mer bærekraftig by, med fokus på klimatilpasning, reduksjon av utslipp og økt bruk av fornybar energi.

Mange andre kommuner i Norge har også lignende ambisjoner og tiltak for å redusere klimapåvirkningen. Hvilken kommune som har de "beste" klimabestemmelsene kan variere basert på hva som vektlegges, og det kan være lurt å se på hver kommunes spesifikke tiltak og målsetninger for å bedømme deres innsats på klimafronten.

You

Kan du sammenligne Lillestrøm kommune med de øvrige kommunene for meg?

ChatGPT

Jeg kan gi deg en overordnet sammenligning basert på generelle trender og informasjon tilgjengelig fram til min siste oppdatering i januar 2022.

Lillestrøm kommune har vært engasjert i å redusere klimapåvirkningen og har implementert tiltak som fokuserer på å redusere klimagassutslipp, fremme bærekraftige transportløsninger og øke bruken av fornybar energi. På mange måter ligner disse tiltakene det man ser i andre norske kommuner.

Når vi sammenligner med større byer som Oslo, Bergen og Trondheim, kan Lillestrøm kanskje ikke ha like omfattende infrastruktur eller ressurser til disposisjon. Disse større byene har ofte mer utviklede programmer for kollektivtransport, større fokus på grønne områder og mer avanserte planer for å redusere klimapåvirkningen.

Mindre kommuner som Lillestrøm kan likevel ha fordeler som tettere samfunn, noe som gjør det mulig å implementere endringer raskere og ha mer direkte kommunikasjon med innbyggerne om klimatiltak.

Det er viktig å vurdere spesifikke indikatorer for klimapåvirkning og effektiviteten av gjennomførte tiltak for en grundig sammenligning. Dette inkluderer klimagassutslipp per innbygger, prosentandel fornybar energi i energimiksen, tiltak for å redusere biltrafikk, støtte til sykkelinfrastruktur og lignende.

For å få en mer nøyaktig sammenligning, kan det være lurt å se på nylig tilgjengelig statistikk, klimarapporter eller sammenlignende studier som vurderer flere kommuners klimaarbeid direkte.

KPA Lillestrøm

- Vedtatt sommeren 2023
- Frem og tilbake politisk
- Omfattende styringsverktøy

Kommuneplanens arealdel 2023 – 2035

Dokument 3.1
Bestemmelser med retningslinjer

Vedtatt i kommunestyret
14.06.2023 sak 76/23

Sammenheng med andre planer

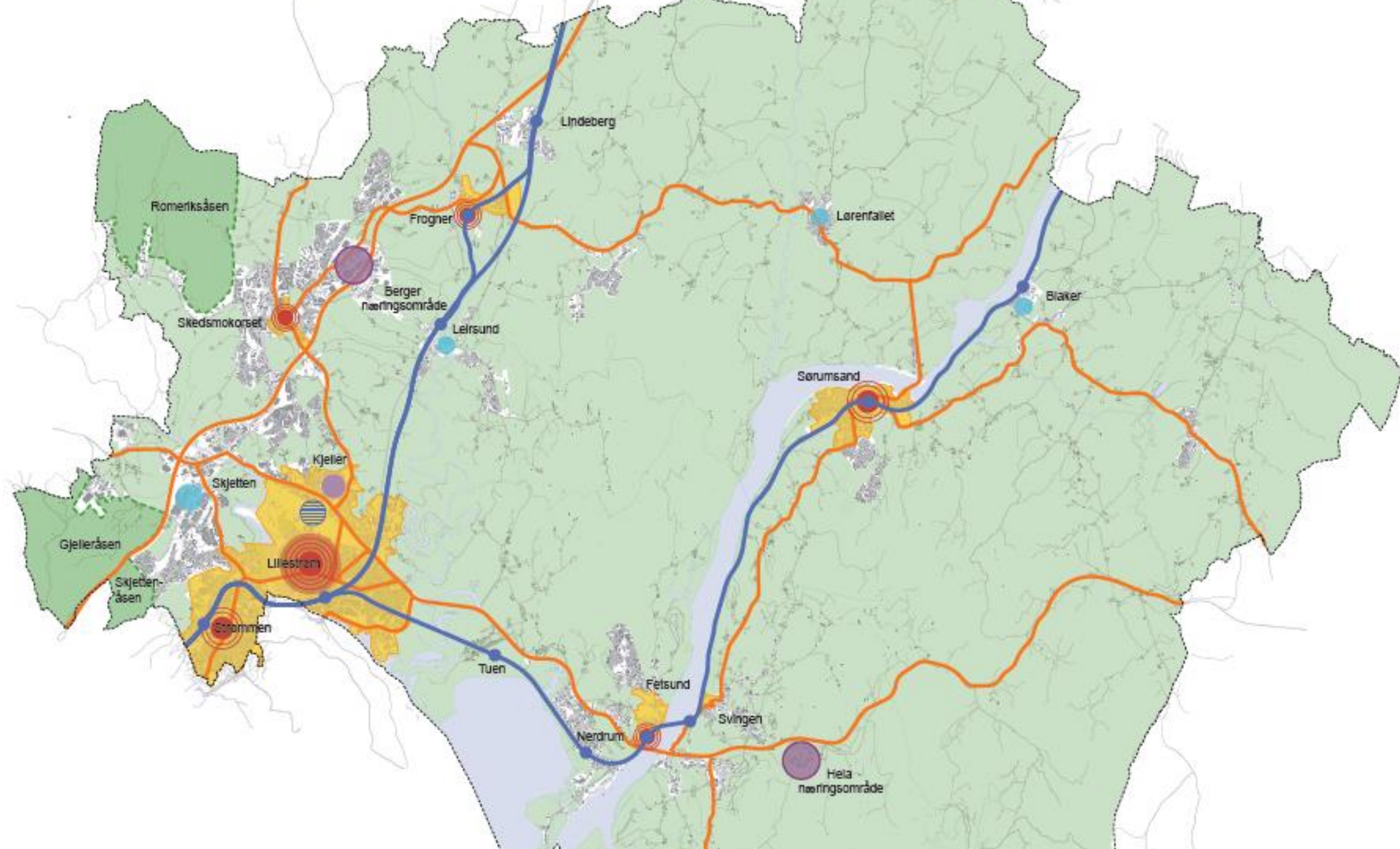
- Samfunnsdelens mål og satsningsområder vedtatt 17.06.2020
- Planstrategien vedtatt 07.10.2020
- Klimastrategi vedtatt 16.06.2021
- Langsiktig arealstrategi vedtatt 08.09.2021
- Planprogrammet for kommuneplanens arealdel vedtatt 08.09.2021
 - 19 utredningstemaer som utarbeidet i arbeidsgrupper
 - grunnlag for revisjon av plankart og bestemmelser
 - eksempler:
 - arealregnskap
 - klimahensyn

Planstrategi 2020 - 2023

Utkast til behandling i kommunestyret 7. oktober 2020

25. august 2020

Arealstatistikk for alle konsekvens- utredede arealinnsspill:

- Klimagassopptak ved nåværende arealbruk beregnet ved å bruke metodikken fra Miljødirektoratets klimagasskalkulator
- Klimagassutslippet ved nedbygging av hele arealet til hvert arealinnsspill er beregnet ved samme metodikk.
- Arealinnspillene med størst areal med skog som står for størst klimagassopptak og utslipp ved nedbygging

ROS og KU for nye arealforslag

- Lokaliseringen og ytteravgrensning av utbyggingsområder avgjøres i KPA – dermed er de viktigste premissene lagt
 - Viktig å synliggjøre klimahensyn
 - Arealregnskap – se arealutviklingen i sammenheng for hele kommunen og over tid
 - Synliggjøre transportbehov
 - Synliggjøre tap av skog, ikke bare dyrka og dyrkbar mark
 - Synliggjøre klimagassutslipp som følge av utbygging
- (miljødirektoratets kalkulator – har ikke med transport)

Estetikk		Må ivaretas i reguleringsplan
Forurensning (støy, luftforurensning , utslipp)		Forventet forurensning er avhengig av type virksomhet, det må redegjøres for og avbøtes gjennom reguleringsplan
Klimakonsekvens av arealbruksendring	17362 tonn CO ₂ -ekvivalenter (netto utslipp per 20 år)	Området er i hovedsak dekket av produktiv skog med lav, middels og høy bonitet (206, 180 og 48 daa hhv). I tillegg, omfatter en del av området myr mot sør med impediment (lav) bonitet (15,6 daa). Omlegging av arealbruken til næringsformål vil medføre fjerning av eksisterende karbonlager over og under bakken. Potensialet for ytterligere karbonbinding i biomassen vil dermed også forsvinne.

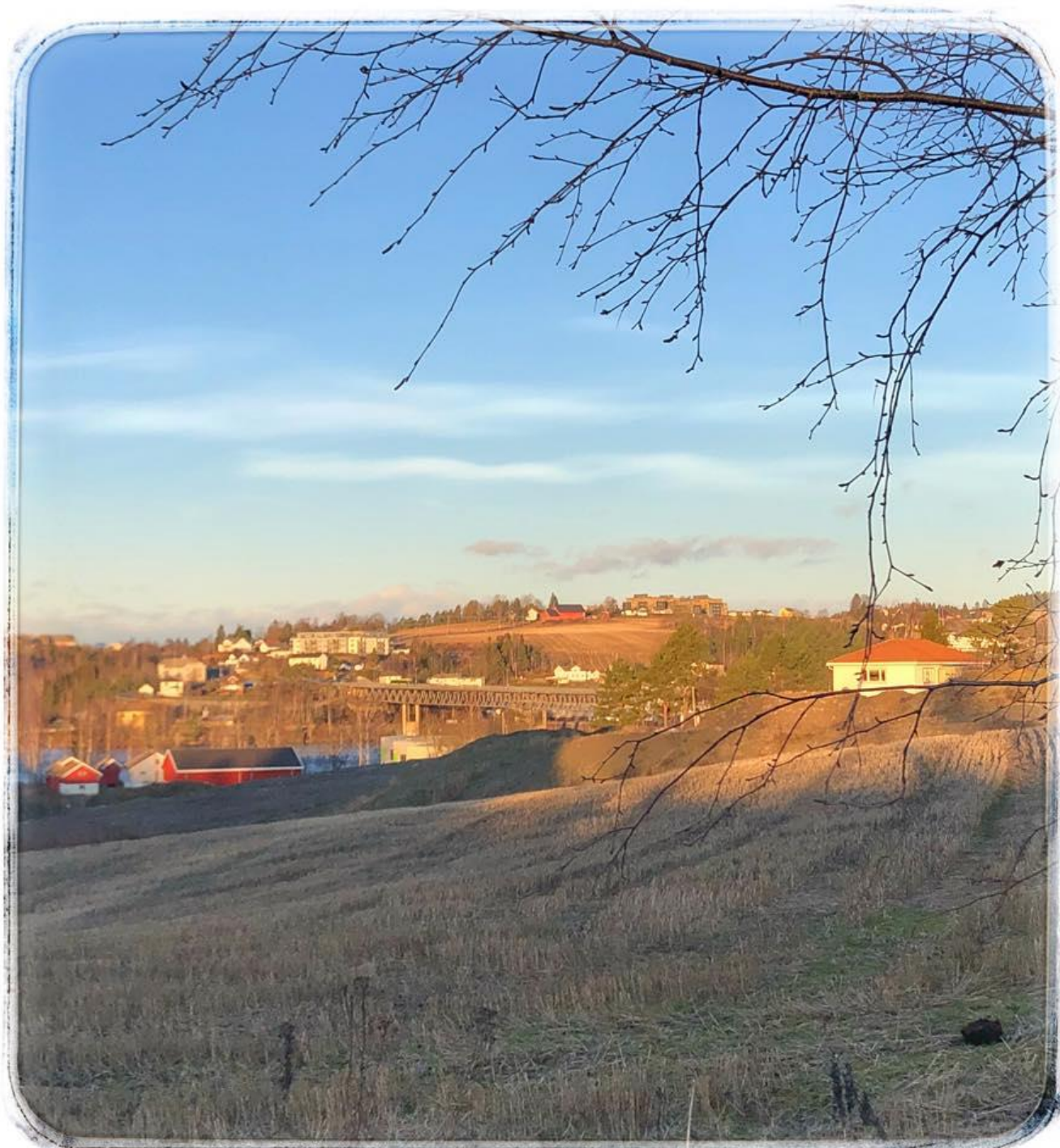
Bestemmelser med klimakrav

- 1-1, Formål
- 1-12 + 1-12.5, parkeringskrav og krav til ladestasjoner
- 1-14.4, Vurdering av konsekvenser av og for klimaendringer
- 1-14.5, Karbonrike arealer
- 1-14.10, Klimaprogram og miljøoppfølgingsplan
- 2-1.2.3, Energiforsyning
- 2-1.8, Krav om tre i bærende konstruksjon
- Andre bestemmelser med klimaperspektiv

1-1 Formålsparagraf

Kommuneplanens arealdel skal bidra til å oppnå målene satt i kommuneplanens samfunnsdel og følge langsiktig arealstrategi. Det innebærer at det skal legges til rette for en bærekraftig realutvikling hvor folkehelse og trivsel, universell utforming og klimahensyn blir prioritert.

1-12 Parkeringsbestemmelser

- Bestemmelser for bilparkering med maksimumskrav
- Bestemmelser for sykkelparkering

1-12.5 Tilrettelegging for ladbare biler

- For boligbebyggelse skal alle parkeringsplasser avsatt for beboere ha ladepunkt for ladbare biler, eller være klargjort for etablering av ladepunkt.
- Ved regulering av næringsarealer skal behovet for ladeinfrastruktur for næringstransport utredes og behovet sikres ved at det etableres tilstrekkelig og hensiktsmessig ladeinfrastruktur.
- Alle parkeringsplasser for lette næringskjøretøy skal ha ladepunkt for ladbare biler.
- Ved etablering eller vesentlig rehabilitering av bensinstasjon, energistasjon eller veiserviceanlegg skal det etableres minimum 4 allment tilgjengelige og fungerende hurtigladepunkter for ladbare biler.

1-14 Vurdering av konsekvenser av og for klimaendringer

- 1-14.4:
 - Planforslaget skal inneholde vurdering av hvordan forventede klimaendringer på lang sikt påvirker planområdet, det stiller krav til klimaregnskap for planområder over 10 daa, samt redegjørelse for hvordan utslippene er forsøkt minimert
- 1-14.5
 - Forhindre nedbygging av myr, sette krav til torvfri jord
- 1-14.10
 - Prosjektets miljøprofil skal være en del av grunnlagsmateriale ved førstegangsbehandling av detaljreguleringsplan. Det må også utarbeides en innledende miljøoppfølgingsplan(MOP)
 - Der klimagassregnskap og/eller beregning av netto klimagasseffekt kreves, jf. § 1-14.4, og det skal redegjøres for hensyn til karbonrike arealer jf. § 1-14.5, skal dette være en del av miljøprogrammet/miljøoppfølgingsplanen.
 - MOP må oppdateres til byggesak, og skal vise hvordan miljøhensyn blir ivaretatt igjennom bygge- og anleggsperioden

2-1.2.3 Energiforsyning

- Reguleringsplaner skal redegjøre for, og vurdere energitekniske løsninger for planområdet, og synliggjøre de miljømessige konsekvensene.
- Tilknytningsplikt til fjernvarme
- For tiltak som er innenfor konsesjonsområdene for fjernvarme, men som kan gjennomføres uten krav om ny reguleringsprosess, er det tilknytningsplikt.
- Tilknytningen til fjernvarme skal skje ved anleggsstart slik at fjernvarme kan benyttes til oppvarming og tørking i hele anleggsfasen.

2-1.8 Tre i bærende konstruksjoner

- Krav om tre i bærende konstruksjoner
- ...eller materialer eller materialer som gjennom livsløpet har lavere klimafotavtrykk og er miljømessig bedre enn tre
- ...eller gjenvinningsmaterialer eller gjenbrukte materialer

Andre bestemmelser med klimaperspektiv

- Høy utnyttelse i næringsområder
- Arbeidsplasser nær kollektivknutepunkt
- Høy utnyttelse ved kollektivknutepunkt, men balansert for god byutvikling og gode bomiljøer

Nils Henningstad

Avdelingsleder byggesak
nihe08@lillestrom.kommune.no

www.lillestrom.kommune.no